

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник декана

2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТА ІНТЕРНЕТУ**

для студентів

галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 Соціологія
освітній рівень бакалавр
освітня програма Соціологія
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Геннадій ЧЕРНИХ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2025

Розробник: Геннадій ЧЕРНИХ, асистент кафедри галузевої соціології, кандидат соціологічних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри галузевої соціології

(підпис)

Ольга БЕЗРУКОВА

Протокол № 16 від «28» 08 2025 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол №13 від «28» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – формування у студентів цілісного розуміння основних соціологічних теорій та методів дослідження, а також здатності аналізувати вплив телебачення та Інтернету на суспільство. Студенти здобувають знання про специфіку функціонування медіа у соціальному та культурному контекстах, роль масової інформації у формуванні громадської думки, ідентичностей та соціальних практик. Важливим результатом є оволодіння навичками застосування соціологічних підходів до аналізу медіа-контенту.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: базове вміння користуватися мережею Інтернет, знання ключових концепцій медіа і комунікацій, навички критичного осмислення інформації та здатність до інтерпретації соціальних явищ у контексті соціологічного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна "Соціологія телебачення та Інтернету" є дисципліною вільного вибору студентів за освітньою програмою «Соціологія». Її зміст спрямований на розкриття соціальних вимірів функціонування сучасних масових медіа, зокрема телебачення та Інтернету. У курсі розглядаються питання структури й динаміки медіа-середовища, впливу медіа на формування соціальної реальності, аналізуються соціальні ефекти медіа-контенту, проблеми маніпуляції та конструювання громадської думки. Особливу увагу приділено дослідженню Інтернет-культури, феномену соціальних мереж та їхнього значення для індивідуальної та колективної поведінки у сучасному суспільстві.

4. Завдання (навчальні цілі):

- засвоєння соціологічних теорій, методів дослідження та аналізу впливу телебачення та Інтернету на суспільство;
- ознайомлення з функціонуванням медіа у соціокультурному контексті, впливом масової інформації на соціальні процеси;
- уміння аналізу медіа-контенту з точки зору соціологічних підходів.

Дисципліна спрямована на формування таких компетентностей:

- СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.
- СК09. Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати як використовувати інформаційні та комунікаційні технології для аналізу впливу телебачення та Інтернету на суспільство;	Самостійна робота, лекції, практичні заняття	Тематична доповідь, контрольна робота 1, контрольна робота 2	60
2.1	Вміти визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень соціології телебачення та Інтернету.	Самостійна робота, практичні заняття	Презентація, есе	40

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1
Програмні результати навчання (назва)		
ПРН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.	+	+
ПРН13. Визначати теоретико-методологічні та концептуальні засади дослідження окремих галузей соціологічного знання	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

	Min.	Max.	РН(код)
1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях	10	20	1.1, 2.1
2. Презентація	10	15	1.1
3. Написання есе	10	15	2.1
4. Тематична доповідь	10	20	2.1
5. Виконання контрольних робіт	20	30	1.1
Всього	60	100	

Підсумкове оцінювання – залік, підсумковий бал виставляється студентам як сума балів, отриманих протягом семестру.

7.2. Організація оцінювання:

1. *Практичні заняття* оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
2. *Есе* – текст обсягом 1200-1500 слів, в якому висвітлюються основні проблеми досліджуваної теми, виконується студентами після теми 3.
3. *Презентація* – наочна науково-дослідна робота студента, до 7-10 слайдів, виконується після теми 7.
4. *Тематична доповідь* – виконується після опрацювання тем 1-4, вид самостійної науково-дослідної роботи, де студент розкриває суть досліджуваної проблеми – в усній формі, наводить різні точки зору, а також власний погляд на неї.
5. *Контрольна робота 1* – виконується після опрацювання тем 1-4 на найближчому за графіком навчання практичному занятті.
6. *Контрольна робота 2* – виконується після опрацювання тем 5-8 на найближчому за графіком навчання практичному занятті.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано/ Passed	60-100
Не зараховано/ Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Історія розвитку телебачення та Інтернету як соціальних феноменів	2	2	4
2.	Телебачення як інструмент соціалізації та пропаганди	2	2	6
3.	Інтернет та соціальні мережі: нові форми соціальної взаємодії	2	2	6
4.	Віртуальні спільноти: соціологічні підходи до аналізу	4	4	8
5.	Культура споживання в епоху цифрових медіа	2	2	6
6.	Інтернет як середовище для активізму та соціальних змін	2	2	6
7.	Медіаграмотність і критичне мислення в епоху цифрових технологій	2	2	6
8.	Методологія соціологічного аналізу телебачення та Інтернету	4	4	8
	ВСЬОГО	20	20	50

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **20 год.**

Практичні заняття – **20 год.**

Самостійна робота – **50 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Ветлицька О. Модель оцінки впливу соціологічної інформації на поведінку людини в контексті її інформаційної безпеки/ О. Ветлицька, Т. Дзюба// Телекомунікаційні та інформаційні технології. - 2022. - № 4(77). - С. 34-45. URL: <https://tit.dut.edu.ua/index.php/telecommunication/article/view/2442/2324>
2. Дідик Л. Механізми функціонування соціальних мереж /Л. Дідик/ Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. Запоріжжя: Класич. приват. ун-т. - 2018. - Вип. 77. - С. 95–101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stapttp_2018_77_11
3. Матвієнко О. Комунікативна діяльність у мережі Інтернет: теоретико-методологічні підходи до аналізу соціалізації студентської молоді / О.В. Матвієнко, Г.І. Остапенко // Вісник ХДАК. - 2013. - Вип. 41. - С. 151–158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2013_41_20
4. Соціологія Інтернету – підручник онлайн. URL: <http://elbib.in.ua/sotsiologiya-internetu-pidruchnik-online.html>

Додаткова:

1. Балабанова К. Аналіз тенденцій медіаспоживання в Україні за 2022 – 2024 роки / К. Балабанова// Інтегровані комунікації. - 2024. - №1 (17). - С.32-36. URL: <https://www.intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/309>
2. Бойко Н. Інтернет як соціальний ресурс демократизації сучасного українського суспільства : монографія / Н. Бойко// - Київ: Інститут соціології НАН України. - 2020. - С. 151-187. URL: <https://isnasu.org.ua/assets/files/books/soc-ps/monografiyabojkonl-internet.pdf>
3. Галіч Т. Пріоритетність освітніх та комунікаційних практик використання студентами мережі Інтернет / Т. Галіч // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. - 2010. - № 891. - С.188–191.

4. Гоцур О. Особливості функціонування медіаринку України в умовах війни (лютий-вересень 2022 року) Communications and Communicative Technologies.-2022. -Р.47-53. URL: <https://cct.dp.ua/index.php/journal/article/view/198>
5. Кислова О. Цифрові методи в соціології / О. Кислова // Вісник освіти та науки. - 2022. -№3(3). -С.269-285. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/download/2651/2658>
6. КМІС. Довіра телемарафону «Єдині новини». Прес-релізи та звіти. - 2024. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1369>
7. Наумова М. Якість та достовірність медіа-контенту як чинники перетікання аудиторії телебачення до інтернет-ресурсів/ М. Наумова// Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. - 2021. - IX(46), I.:254. - С.65-70. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/09/Quality-and-reliability-of-content-as-factors-in-the-flow-of-television-audience-to-Internet-resources-M.-Naumova.pdf>
8. Хміль Я. Поняття “інтернет-залежність” у соціогуманітарних науках та специфіка його дослідження в соціології/ Я. Хміль// Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. - 2012. - Вип.6. - С.303–310. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology/article/download/599/605>